

Hocalarım

HOCALARIM

Din Dersleri Hocamız, İslâmiyetin bütün insanlığı nasıl kuşatacağına dair bir tahassüs ve tahayyül yazımı o kadar sevdi ki; onu sınıfta okuttu, yüzüme dikkatle baktı ve istikbâlde benden çok şeyler beklediğini söyledi.

Bu, Aksekili Ahmed Hamdi Efendiydi. Demokrat Parti devrinde Diyanet İşleri Reisliğinde bulunan ve makamıyla vicdanı arasındaki muhasebe neticesinde kalbi çatlayıp ölen Ahmet Hamdi Aksekili...

Diyanet İşleri Reisliğinde oldukça sık temasta bulunduğum merhum, talebesine o zamanlar biçtiği kıymeti Allah'ın gerçekleştirmiş olduğunu söylerdi.

Tarih Hocamız Yahya Kemal!

Yine Hocalarımızdan Hamdullah Suphi'nin sınıfa girip, bize:

– Türk dili ve şiirinin en usta yontucusu!

Diye takdim ettiği Yahya Kemâl!..

Boyuna burnunu karıştıran kontrolsüz hâli, dalgın ve eşyadan habersiz tavrı, efsane kahramanları etrafında boyuna köpürttüğü satıhcı heyecaniyle, Yahya Kemal, beni o zamandan çekmedi.

Bir de İbrahim Aşkî Bey...

Hocalarımızın en yaşlısı, derin irfan sahibi, ancak birkaç tanıdığı arasında maruf ve herkesçe meçhul hususî kıymet... Edebiyat ve felsefeden, riyaziye ve fiziğe kadar iç ve dış birçok ilimde derin ve mahrem mıntıkalara kadar nüfuz edebilmiş, bir kaç risalecikten başka hiçbir şey neşretmemiş ve kabuğunun içinde sönüp gitmiş, bu kızıyla çalan palabıyıklı ve Tatar suratlı insan, sonradan bize Edebiyat Muallimi oldu; ve bana bilmeden, isteklisi olduğum dünyadan, belki derme çatma, fakat ilk adresleri verdi. Edebiyat derslerindeki vazifelerimden bende bir şeylere dikkat etmiş olacak ki:

– Sen oku, dedi; her şeyden evvel oku! Amma okumaya başlamadan evvel bil, ne okuyacağını bil! Sonra sınıfa dönüp hitap etti:

-Talebe ne demektir? Talep etmekten, istemekten gelir bu isim... Talep etmek de bir ilimdir, bir ilk ilim... İlim istiyebilmek için de bir ilk ilim ister. Muallim de böyledir; bir taraftan öğretirken, bir taraftan da talebesi ona öğretir.

Sınıfın kapısında, ona:

– Ne okuyayım, dedim; ne okumamı tavsiye edersiniz?

– Ben getiririm!

Dedi ve bana iki kitap getirdi: Sarı Abdullah Efendinin Semerât-ül Fuad (Gönül Verimleri) isimli meşhur eseriyle, «Divan-ı Nakşî» diye, sahibini bilmediğim manzum bir kitap... Tasavvufla, deri üstü deri bir satır plânında da olsa, ilk temasım başlıyordu.

Fuzûli'nin;

«İlm-i kisbiyle pâye-i rifat,

Arzu-yu muhal imiş ancak.

Aşk imiş her ne var âlemde

İlm, bir kîl-ü kaal imiş ancak.»

Mısralarını sık sık tekrarlayan ve (kesbî – sonradan kazanılmış) bilgilerle yükselmenin muhal olduğunu anlayacak ve her şeyi aşka bağlayacak kadar arif olan İbrahim Aşkî Bey, aynı zamanda yaman buluşlara, nüktelere sahipti.

Bana derdi ki:

– Sana diyorum ki: Gel, işte yeşillik, işte otlak. Dört ayağını dayamışsın, gelmem diyorsun!

O sıralarda, bir mecmuanın tefrika ettiği (Erenlerin Bağından) münasebetiyle Yakup Kadri için de demişti ki:

– Bağına girmiş amma üzümünü yiyememiş!..